

2025-11-26

Reviderad 2025-12-09

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS-2025-00934

Internkontrollplan för kommunstyrelsen 2026

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar föreslagen internkontrollplan för 2026 enligt bilaga 1-4 till tjänsteskrivelsen reviderad den 9 december 2025.

Sammanfattning av ärendet

Vid beredningen av ärendet i kommunstyrelsens arbetsutskott den 9 december 2025 beslutade utskottet att en komplettering ska göras i ärendet inför kommunstyrelsens sammanträde den 15 december 2025. Kompletteringen avser en ny interkontrollpunkt avseende identifierade risker: ”Hot, hat och våld mot tjänsteperson och förtroendevalda”. Av denna anledning har revideringar gjorts i tjänsteskrivelsen, och i interkontrollplanen (bilaga 1) har den nya punkten lagts till i matrisen samt riskbedömts och fått redovisade åtgärder och kontrollmoment. Följdändringar har även behövts göras i den beskrivande texten i ärendet för att inkludera den nya internkontrollpunkten. Även mindre justeringar av redaktionell karaktär har gjorts i bilagan.

Kommunfullmäktige antog under hösten 2020 ett reglemente för intern kontroll. Av reglementet framgår att den interna kontrollen ska bygga på en genomförd riskanalys. En riskanalys syftar till att identifiera interna och externa risker som kommunen riskerar att utsättas för. Till analysen hör också att kvantifiera hur stor sannolikheten är samt konsekvenserna för kommunen i händelse av att risken inträffar. Genomförd riskanalys ligger till grund för den framtagna internkontrollplanen.

Inför antagande av 2026 års internkontrollplan har stadsledningskontoret uppdaterat riskanalysen för att identifiera risker inom kommunstyrelsens ansvarområde. Analysen resulterade i några smärre justeringar av tidigare identifierade risker och det framkom en ytterligare risk. En ny risk har även tillkommit efter beredningen av ärendet i arbetsutskottet: De nya riskerna avser sammantaget hantering av arbetsskadeanmälningar i verktyget för systematiskt arbetsmiljöarbete och hot, hat och våld mot tjänsteperson och förtroendevalda. Gällande de befintliga riskerna är den främsta justeringen att punkt 2 i 2025 års internkontrollplan ”Bristande styrning i stadsbyggnadsprojekt” har bytt namn och punkten inför 2026 justeras till

”Bristande kostnadsstyrning och ekonomisk kontroll”. Innehållet i punkten har uppdaterats men rapporteras fortsatt av stadsutveckling.

Ett kommunövergripande arbete har genomförts för att nå en samsyn runt de konsekvensnivåer som ligger till grund för riskbedömningar, informationsklassning och incidenthantering inom kommunen. Därför går internkontrollens 5-gradiga skala för sannolikhet och konsekvens över till en 4-gradig skala för att bättre matcha kommunens övriga arbete med riskbedömning.

Ärendet

Intern kontroll utifrån reglementet

Av kommunallagen följer att varje nämnd och styrelse ska ha en tillräcklig intern kontroll i sin verksamhet. Vad i som ligger i kommunallagens krav på ”tillräcklig intern kontroll” är till stor del upp till respektive kommun att bedöma. I korthet kan sägas att intern kontroll handlar om att på en rimlig nivå säkerställa:

- att verksamheten lever upp till målen kvalitativt och är kostnadseffektiv,
- att informationen om verksamheten och den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig,
- att tillämpliga lagar, föreskrifter och styrande dokument följs samt att möjliga att risker inringas, bedöms och förebyggs.

Kommunfullmäktige antog under hösten 2020 ett nytt reglemente för intern kontroll (KFKS 2020/444). Av reglementet framgår att den interna kontrollen ska bygga på en genomförd riskanalys. En riskanalys handlar om att identifiera interna och externa risker som kommunen riskerar att utsättas för. Till analysen hör också att kvantifiera hur stor sannolikhet det är att identifierad risk inträffar samt konsekvenserna för kommunen. Riskanalysen ska sedan ligga till grund för den internkontrollplan som tas fram inom respektive nämnd.

Stadsledningskontorets utredning och bedömning

Genomförd riskanalys och föreslagen internkontrollplan

Vid beredningen av ärendet i kommunstyrelsens arbetsutskott den 9 december 2025 beslutade utskottet att en komplettering ska göras i ärendet inför kommunstyrelsens sammanträde den 15 december 2025. Kompletteringen avser en ny interkontrollpunkt avseende identifierade risker: ”Hot, hat och våld mot tjänsteperson och förtroendevalda”. Av denna anledning har revideringar gjorts i tjänsteskrivelsen, och i interkontrollplanen (bilaga 1) har den nya punkten lagts till i matrisen samt riskbedömts och fått redovisade åtgärder och kontrollmoment. Följdändringar har även behövts göras i den beskrivande texten i ärendet för att inkludera den nya internkontrollpunkten. Även mindre justeringar av redaktionell karaktär har gjorts i bilagan.

Inför antagande av 2026 års internkontrollplan har stadsledningskontoret uppdaterat riskanalysen för att identifiera risker inom kommunstyrelsens ansvarområde. Analysen resulterade i några smärre justeringar av tidigare identifierade risker och det framkom en ytterligare risk. En ny risk har även tillkommit efter beredningen av ärendet i arbetsutskottet: De nya riskerna avser sammantaget hantering av arbetsskadeanmälningar i verktyget för systematiskt arbetsmiljöarbete och hot, hat och våld mot tjänsteperson och förtroendevalda. Gällande de befintliga riskerna är den främsta justeringen att punkt 2 i 2025 års internkontrollplan ”Bristande styrning i stadsbyggnadsprojekt” har bytt namn och punkten inför 2026 justeras till ”Bristande kostnadsstyrning och ekonomisk kontroll”. Innehållet i punkten har uppdaterats men rapporteras fortsatt av stadsutveckling.

Riskerna har skattats i en riskmatris utifrån totalt riskvärde vilket bygger på bedömd sannolikhet och konsekvens för om risken inträffar (skala 1–4). I internkontrollplanen finns förslag på metoder för uppföljning av de identifierade riskerna samt ansvar och frekvens för uppföljning.

Ett kommunövergripande arbete har genomförts för att nå en samsyn runt de konsekvensnivåer som ligger till grund för riskbedömningar, informationsklassning och incidenthantering inom kommunen. Därför går internkontrollens 5-gradiga skala för sannolikhet och konsekvens över till en 4-gradig skala för att bättre matcha kommunens övriga arbete med riskbedömningar.

Identifierade risker

- Bristande kostnadsstyrning och ekonomisk kontroll (tidigare Bristande styrning i stadsbyggnadsprojekt).
- Allvarliga brister i anläggningar och fastigheter
- Allvarliga brister i leverans av välfärdstjänster
- Förtroendeskadligt agerande
- Brister i inköps- och avtalshantering
- Svårigheter att rekrytera och behålla kompetent personal
- Avbrott i digitala system
- Brister i informationssäkerhet
- Bristande attestrutiner
- Bristande efterlevnad av dataskyddsförordningen
- Brister i bemötande och samspel
- Oegentligt nyttjande av kommunens bidragssystem, kundvalssystem och upphandlade tjänster
- Fredstida kris eller höjd beredskap (tidigare Allvarlig händelse eller kris)
- Cyberattack eller IT-haveri
- Bristande kommunikation

- Kommunstyrelsens beslut genomförs ej
- Hantering av arbetsskadeanmälningar i verktyget för systematiskt arbetsmiljöarbete
- Hot, hat och våld mot tjänsteperson och förtroendevalda (tillagd efter beredning i kommunstyrelsens arbetsutskott 9 december 2025)

Som framgår ovan utgår den föreslagna internkontrollplanen från riskanalysen. Det innebär dock inte att kommunen inte följer upp övriga områden inom kommunstyrelsens ansvarsområden. Systematisk uppföljning är en del av den löpande verksamheten och den uppföljningen och utvärderingen förändras inte av att det aktuella området inte omfattas av internkontrollplanen.

Fastighetsenheten och stadsbyggnad har inom sina processer arbetat fram internkontrollplaner för 2026 som i stort bygger på kommunstyrelsens internkontrollplan.

Genomförd analys visar att intern kontroll inom berörda verksamhetsområden upprätthålls på en tillfredsställande nivå, med identifierade utvecklingsområden dokumenterade för fortsatt uppföljning och åtgärd.

Ekonomiska konsekvenser

Intern kontroll handlar ytterst om att säkerställa att de av kommunfullmäktige ställda övergripande målen uppfylls. Intern kontroll är ett verktyg för att styra ekonomin och verksamheten mot avsedda mål. En utveckling av den interna kontrollen ger därför goda förutsättningar för positiva ekonomiska konsekvenser såsom exempelvis maximal nytta för kommunens skattemedel.

Konsekvenser för barn

En fungerande intern kontroll säkerställer bland annat att kommunen följer lagar, föreskrifter och kommunens styrande dokument. Med hjälp av den interna kontrollen kan därför kommunen bland annat följa upp hur olika verksamheter lever upp till kraven i barnkonventionen och på så sätt säkerställa barns rättigheter. En öppen och transparent intern kontroll utgör även viktig del ur demokratisk aspekt vilket ger bland annat barn och unga insyn i kommunens verksamhet. Utifrån insyn skapas möjlighet att påverka vilket utgör en grundstomme i barnkonventionen.

Konsekvenser för klimat och miljö

Rubriken har inte relevans för ärendet och ärendet berörs inte av definierade inriktnings- och effektmål.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse reviderad den 9 december 2025

1 Internkontrollplan för kommunstyrelsen 2026, reviderad den 9 december 2025

2 Internkontrollplan fastighetsenheten 2026

3 Internkontrollplan stadsutveckling 2026

4 Protokollsutdrag från kommunstyrelsens arbetsutskott den 9 december 2025

Victor Kilén
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Annika Rainer
Ekonomi- och finansdirektör
Stadsledningskontoret

Eva Rehnström
Kvalitetsstrateg, tf chefsekonom kommunstyrelsen
Ledningsstaben

Beslutet ska skickas till:

-